

1. Türkçe sözcüklerde düz ünlülerden (a,e,ı,i) sonra yine düz ünlülerin (a,e,ı,i); yuvarlak ünlülerden (o,ö,u,ü) sonra ya dar-yuvarlak (u,ü) ya da geniş-düz (a,e) ünlülerinin gelmesine ----- denir.

Yukarıdaki açıklamada boş bırakılan yere, aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) büyük ünlü uyumu
- B) küçük ünlü uyumu
- C) ünlü türemesi
- D) ünlü daralması
- E) ünsüz uyumu

2. Türkçede bir sözcüğün ilk hecesinde kalın bir ünlü varsa sonraki hecelerde de kalın ünlüler; sözcüğün ilk hecesinde ince bir ünlü varsa sonraki hecelerde de ince ünlüler bulunur. Buna "büyük ünlü uyumu" denir.

Buna göre, aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisi büyük ünlü uyumuna uymaz?

- A) Çocuk, atın üstünden düşmesin diye uğraşılıyor.
- B) Hepimize birçok konuda yardım etmiştir.
- C) Annesi çok merak ediyordu onu.
- D) Konuşmasını akıcı bir dille sürdürmüştü.
- E) Bunu onlara da söylemeyi düşünüyorum.

3. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde bir sözcük türeken ünlü kaybına uğramıştır?**

- A) Türk yurdu uykuda ey düşman sakın!
- B) Uyuyan ülkeye yapılmaz akın.
- C) Tan yeri ağardı, yiğitler kalkın!
- D) Bakın yurt ne halde, vatan nerede?
- E) Gideyim, arayayım; yatan nerede?

4. Yine yapayalnızım İstanbul caddelerinde
Hep ihanet gördüm sevdiğimde
Ruhum kanıyor onu hep gördüğümde
Camekanlar bana eş kaldırımlar arkadaşı

Yukarıdaki dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Ünlü türemesi
- B) n-m değişimi
- C) Ünlü düşmesi
- D) Ünlü daralması
- E) Ünlü kalınlaşması

5. Sonra yine döndük geriye Kosova'dan, Tuna'dan,
I II III
Macaristan'dan. Ben sustum kendimi tutamam diye.
IV
O sustu kendini tuttu bir zaman.
V

Yukarıdaki parçada altı çizili sözcüklerden hangisi "küçük ünlü uyumu"na uymamaktadır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

6. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde "ünlü düşmesine" ne örnek yoktur?**

- A) Devinmez yüreğinin mağması
Çatlamaz sabrın kara taşı unutma
B) Bir rüzgar esse ellerin fesleğen kokuyor
Kırlangıçlar konuyor alınına akşamüstleri
C) Bir güzelin aklını kandıramadım
Dividim kalemim yazanım
D) Sisler bulvarına akşam çökmüştü
Omuzlarımıza çoktan çökmüştü
E) Bilekleri bembeyaz kuğu boynu
Parmakları uzun ve ince

7. Şimdiki zaman eki "-yor" kendisinden önce gelen "a,e" ünlülerini daraltarak "ı,i,u,ü"ye dönüştürür. Buna "ünlü daralması" denir.

Aşağıdaki dizelerin hangisinde, ünlü daralması "-yor" ekinden kaynaklanmamaktadır?

- A) Güller kentin sessizliğini süslüyor
B) Söz ve ihanet buluşunca kalbim tökezliyor
C) Belki duyarsın diye feryat ediyorum
D) Zaman bir su gibi parlıyordu gözlerinde
E) Bütün sığınaklarda yine seni arıyorum

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, yansımadan türemiş sözcükte "ünlü daralması" olmuştur?**

- A) Gürleyen gökyüzü kalıyordu senden geriye.
B) Çatlayasıya koşan atlar da bu yokuşta yoruluyor.
C) Nehirler çağıldasın diye terk ettik onları.
D) Hala kulaklarımızda uğulduyor ayrılığın çılgılığı.
E) Parlayan gözlerini özlüyorum bir güneş gibi.

9. Ağarmış saçlar bir ömrün en keskin özetidir, diyor bir konuşmasında.

Yukarıda altı çizili sözcüklerdeki ses olayları, aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Ünlü türemesi- ünlü düşmesi- ünsüz sertleşmesi- ünlü daralması
- B) Ünlü türemesi- ünlü düşmesi- ünsüz sertleşmesi- ünsüz yumuşaması
- C) Ünsüz yumuşaması- ünlü düşmesi- ünsüz sertleşmesi- ünlü daralması
- D) Ünlü düşmesi- ünlü daralması- ünsüz türemesi- kaynaştırma ünsüzü
- E) Ünsüz sertleşmesi- ünsüz türemesi- ünlü düşmesi- ünsüz düşmesi

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcükte "ünlü türemesi" vardır?**

- A) Gencecik yaşta amansız hastalığa yakalandı.
- B) Senin yeni evine bir halı almışlar.
- C) Sıcak sözlerinle öğrendim şiir yazmayı.
- D) Çalışırken hep kolaya kaçırıyorsun.
- E) Bunları sokak taşlarına da anlatacağım.

11. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde "ünlü düşmesi"ne örnek vardır?**

- A) Aşındırmak istiyor zamanı
Soluk bir güz gibi camlarda
- B) İkincisiz birin anlamı yoktur
Diğer bir onu gerçek kılar
- C) Aylarca gezindim yıkık ve şaşkın
Benliğim kazan ve aklım kepçe
- D) Gül bahçelerinden geçen yağmur
Saçlarını dağıttı günlerime
- E) Hep aynı gül sonra ışıklı yüzün
Dinlenen bir yıldız boş gecemizde

12. **Aşağıdakilerin hangisinde ünlü düşmesi ve türemesine uğramış bir sözcük vardır?**

- A) Bir kimsenin adı çıkacağına canı çıksın.
- B) Azıksız yola çıkanın iki gözü el torbasında kalır.
- C) Sararan yapraklar sonbaharın geldiğini hatırlatıyor.
- D) Baş nereye giderse ayak da oraya gider.

E) Herkesin geçtiği yollarda Őimdi yapayalnızdı.

13. Sen uyandıđn diye gün dođar
Őu yol sen geçtiđin için güzel
**Yukarıdaki dizelerde aşağıdaki ses olaylarından
hangisi yoktur?**

- A) nl daralması
- B) nsz yumuşaması
- C) nsz benzeŐmesi
- D) nl türemesi
- E) Ulama

www.supersoru.com

Cevaplar :

1)B, 2)C, 3)A, 4)B, 5)B, 6)D, 7)C, 8)D, 9)C, 10)A, 11)C, 12)E, 13)D,